

Brüsszel, 2019.12.17.
COM(2019) 641 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

**Éves ellenőrzési jelentés a 2018. évi strukturálisreform-támogató program
végrehajtásáról**

{SWD(2019) 442 final}

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

Éves ellenőrzési jelentés a 2018. évi strukturálisreform-támogató program végrehajtásáról

BEVEZETÉS

Az Európai Bizottság 2017 óta irányítja a 222,8 millió EUR összegű¹ költségvetéssel rendelkező célzott **strukturálisreform-támogató programot**, amelynek célja, hogy támogassa a tagállamokat az intézményi, igazgatási és növekedésösztönző reformok megtervezésében és végrehajtásában.

A strukturális reformok a jellegükönél fogva **összetett folyamatok**, amelyek kialakítása és végrehajtása minden szakaszban rendkívül speciális ismereteket és készségeket igényel. Egyes tagállamokban a strukturális reformok kezdeményezésére és végrehajtására szolgáló kapacitás gyakran nem megfelelő a reformokkal együtt járó igazgatási, gazdasági és társadalmi kihívások kezeléséhez.

A strukturálisreform-támogató program célja az, hogy segítse a tagállamokat **e kihívások kezelésében**, és **fokozza** a növekedésösztönző reformok előkészítésére és végrehajtására szolgáló **kapacitásukat**, ezáltal hozzájárulva a közintézmények és a közigazgatás megerősítéséhez, valamint az irányítási folyamatok, a gazdasági ágazatok és általában a társadalom teljesítményének és ellenálló képességének javításához. A cél a kohézió növelése, valamint a versenyképesség, a termelékenység, a fenntartható növekedés, a munkahelyteremtés és a beruházások javítása.

Ez a jelentés áttekintést nyújt a **strukturálisreform-támogató program 2018-as ciklusa keretében finanszírozott támogatásokról**. Ismerteti a projektek kiválasztásának és végrehajtásának folyamatát, és beszámol a 2017. és 2018. évi strukturálisreform-támogató program projektjei által eddig elért eredményekről. Ismerteti továbbá a Görögország és Bulgária által a strukturálisreform-támogató programba történő önkéntes átcsoportosításokból finanszírozott támogatási intézkedések kiválasztási és végrehajtási folyamatát².

A STRUKTURÁLISREFORM-TÁMOGATÓ PROGRAM VÉGREHAJTÁSA 2018-BAN

2018 volt a strukturálisreform-támogató program keretében végzett tevékenységek **végrehajtásának második éve**. Az első évhez hasonlóan a második is azt mutatta, hogy a tagállamok részéről **nagy az igény** a programra: **24 tagállam 444 támogatási kérelmet**

¹ A költségvetés a strukturálisreform-támogató programról szóló eredeti (EU) 2017/825 rendelet (HL L 129., 2017.5.19., 1–16. o.) módosításával ((EU) 2018/1671 rendelet, HL L 284., 2018.11.12., 3–5. o.) nőtt.

² A strukturálisreform-támogató programról szóló rendelet 11. cikke és a közös rendelkezésekről szóló 1303/2013/EU rendelet 25. és 59. cikke a strukturálisreform-támogató program költségvetése mellett lehetővé teszi a program további önkéntes tagállami hozzájárulásokból történő finanszírozását a tagállamok kezdeményezésére az európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok) keretében biztosított technikai segítségnyújtási forrásokból. 2018-ban két tagállam (Görögország és Bulgária) hajtott végre önkéntes átcsoportosításokat a strukturálisreform-támogató programhoz (C(2018) 3748 final és C(2018) 5435 final).

nyújtott be, amelyek becsült összege a 2018. évi strukturálisreform-támogató program rendelkezésre álló költségvetésének ötszöröse.

A strukturálisreform-támogató program keretében 2018-ban finanszírozandó kérelmek elbírálásakor a Bizottság a **kérelmeket** a strukturálisreform-támogató programról szóló rendeletben meghatározott **elvek és kritériumok alapján értékelte**. Ennek alapján **24 tagállamból 146 kérelmet** választottak ki.

A kiválasztott kérelmek főbb szakpolitikai területek szerinti megoszlása a következő volt:

- **24 %** az adóigazgatás és az államháztartási gazdálkodás területén,
- **23 %** a növekedés és az üzleti környezet területén (beleértve az éghajlat-politika és környezetvédelem területét),
- **21 %** a munkaerőpiac, az oktatás, az egészségügy és a szociálpolitika területén,
- **21 %** a kormányzáshoz és a közigazgatáshoz kapcsolódóan, valamint
- **11 %** a pénzügyi szolgáltatásokra és a finanszírozáshoz való hozzáférésre vonatkozóan.

A hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban elsőbbséget élveztek egyrészt az olyan kérelmek, amelyek lehetővé tették a **gyors támogatásnyújtást és a reformok gyors végrehajtását a helyszínen**, másrészt pedig a **meghatározott célkitűzések elérésére irányuló és várhatóan a gyakorlatban is jelentős eredményekkel járó** kérelmek.

A 2018-ban finanszírozásra kiválasztott kérelmek 93 %-a közvetlenül az EU stratégiai prioritásaihoz kapcsolódik:

- a kérelmek **55 %-a** az **európai szemeszter keretében** (országspecifikus ajánlások, országjelentések) **kiemelt kihívásokra** adott válaszként végrehajtott reformokhoz kapcsolódik,
- a kérelmek **29 %-a** az **Unió stratégiai prioritásainak** (tőkepiaci unió, digitális egységes piac, energiaunió, az éghajlat-politika stb.) **végrehajtásához** kapcsolódik,
- a kérelmek **6 %-a** az **uniós jog végrehajtásához** kapcsolódik, valamint
- a kérelmek **3 %-a** az **EU gazdasági kiigazítási programjainak végrehajtásához** kapcsolódik.

A fennmaradó 7 % a tagállamok saját reformjainak végrehajtásához kapcsolódik.

2019. november 30-ig a 2018. évi strukturálisreform-támogató program keretében végrehajtott reformtámogató projektek **30 %-a** (a strukturálisreform-támogató programról szóló rendelet 11. cikke szerinti önkéntes átcsoportosítások nélkül) már befejeződött, a projektek **70 %-ának** végrehajtása pedig a helyszínen folytatódott.

A támogatási intézkedések legnagyobb része a következőkre irányult:

- az adóigazgatási folyamatok és az adózási fegyelem javítása (13 %),
- az oktatási és képzési rendszerek megerősítése (9 %),
- a közigazgatás digitalizálása (8 %),
- a közszféra hatékonyságának és eredményességének fokozása (8 %),
- az egészségügyi rendszerek hozzáférhetőbbé és hatékonyabbá tétele, valamint ellenálló képességének javítása (7 %),
- a nemzeti és a határon átnyúló tőkepiacok fejlesztése (5 %).

ELŐRELÉPÉSEK A PROGRAM CÉLKITŰZÉSEINEK VÉGREHAJTÁSA TERÉN

A strukturálisreform-támogató program végrehajtásának második éve azt mutatja, hogy a program **jelentősen hozzájárulhat** a tagállamok nemzeti hatóságainak a reformok kialakítását és végrehajtását gátló **strukturális hiányosságok azonosítására és leküzdésére** irányuló erőfeszítéseikhez.

A program elősegítette például a **jelenlegi jogalkotási eljárások felülvizsgálatát** (pl. az állami tulajdonban lévő vállalatok irányításáról szóló új törvény elfogadása), **a hiányosságok azonosítását és javító célú ajánlások megfogalmazását** (pl. a bírák felvételére, értékelésére és előléptetésére vonatkozó objektív kritériumok meghatározásának módjára vonatkozó ajánlások). Ezenkívül a program segített **a tagállamok azon képességének javítása terén is, hogy hatékonyabb folyamatokat és módszereket határozzanak meg** (pl. a tanárképzés minőségértékelésének fejlesztése révén) és/vagy előrelépjenek a **hatékonyabb emberierőforrás-menedzsment** felé (pl. a tehetséggondozással, a stratégiai jellegű HR-rel és a közszolgálat erősebb innovációs kultúrájának kialakításával kapcsolatos konkrét átmeneti kezdeményezések biztosítása révén).

A 2018. évi strukturálisreform-támogató program keretében kiválasztott és megvalósított fellépések célja az uniós hozzáadott érték biztosítása, többek között a nemzeti, uniós és nemzetközi szintű **egyéb programokkal** és szakpolitikákkal való **kiegészítő jelleg és szinergiák** révén és/vagy e fellépéseknek a kedvezményezett tagállamok és a Bizottság közötti **kölcsönös bizalom és együttműködés előmozdításához** való hozzájárulásán keresztül. Az intézkedések arra is irányulnak, hogy lehetővé tegyék olyan megoldások kidolgozását és végrehajtását, amelyek választ adnak a nemzeti kihívásokra, ugyanakkor pozitív hatást gyakorolnak a **határon átnyúló vagy az egész Uniót érintő kihívásokra** is. Példaként említhetjük a következő támogatási intézkedéseket:

- az **Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA) megvalósításával kapcsolatos szűk keresztmetszet azonosítását** támogató intézkedések,
- az **uniós környezetvédelmi jogszabályoknak való megfelelés biztosítását** támogató intézkedések,
- a **bevált módszerek** cseréje azokkal a tagállamokkal, amelyek sikeresen végrehajtották a **kiadások felülvizsgálatát ugyanazon szakpolitikai területeken**, mint a kérelmező tagállam,
- **három különböző tagállam** támogatása az egészségügyi rendszer reformjának terén, amelynek célja a vastagbélrákszűrési programok alkalmazási körének és hatékonyságának növelése a rákos betegek számának csökkentése érdekében.

Bár a jelentésnek nem feladata azon reformok³ végső hatásainak bemutatása, amelyeket a tagállamokban a strukturálisreform-támogató program keretében nyújtott támogatási intézkedések eredményeztek, kijelenthetjük, hogy a **strukturálisreform-támogató program jó úton halad az általános célkitűzésének megvalósítása felé.**

³ A strukturálisreform-támogató programról szóló rendelet 16. cikke szerint a Bizottság független féléves értékelő jelentést készít, amely információkat tartalmaz a program célkitűzéseinek megvalósításáról, a források felhasználásának hatékonyságáról és a program uniós hozzáadott értékéről, valamint arról, hogy a célkitűzések és intézkedések továbbra is relevánsak-e.

A strukturálisreform-támogató program első két évében (2017-ben és 2018-ban) végrehajtott támogatási intézkedések **hozzájárulnak az intézményi, igazgatási és növekedésösztönző reformok megtervezéséhez és végrehajtásához.**

A 2017-ben és a 2018-ban végrehajtott projektek közül 123-nak köszönhetően már sikerült konkrét eredményeket elérni, például az alábbiakat:

- új állami belső ellenőrzési stratégia,
- a bírák felvételére, értékelésére és előléptetésére vonatkozó objektív kritériumok meghatározásának módjára vonatkozó ajánlások,
- a tagállamokban működő kis- és középvállalkozások (kkv-k) számára webalapú, felhasználóbarát eszközök, amelyek segítik a kkv-kat a keretszabályozás jobb megértésében és betartásában,
- átfogó információs keret a nemzeti vízszabályozás számára,
- törvények és rendeletek előkészítése és elfogadása, valamint olyan eszközök bevezetése, amelyek hozzájárulnak az egészségügyi és tartós ápolási-gondozási rendszerek minőségéhez, hozzáférhetőségéhez és hosszú távú költségvetési fenntarthatóságához,
- mentoráláson, képzésen és továbbfejlesztett audiovizuális anyagokon alapuló oktatási reformok végrehajtása,
- ajánlások a járóbeteg-ellátásra fordított közkiadások felülvizsgálatának elősegítésére,
- középtávú adóstratégia végrehajtása, valamint
- a fejlesztési bank középtávú stratégiájának kidolgozása.

KÖVETKEZTETÉSEK

A strukturálisreform-támogató program végrehajtásának második éve azt mutatta, hogy **a tagállamok részéről egyre nagyobb az igény a programra: 24 tagállam 444 támogatási kérelmet** nyújtott be (a 2017. évi strukturálisreform-támogató program keretében 16 tagállam 271 támogatási kérelmet nyújtott be).

Összességében megállapítható, hogy a strukturálisreform-támogató program végrehajtásának első két éve azt mutatja, hogy a program segíthet a nemzeti hatóságoknak a reformok tervezése és végrehajtása során tapasztalható strukturális hiányosságok és szűk keresztmetszetek azonosításában és megszüntetésében. Számos ezt igazoló **konkrét példa áll rendelkezésre a kormányok eredményeire és nyomonkövetési intézkedéseire.**

Mindazonáltal, jóllehet a támogatási intézkedések célja a reformfolyamat elősegítése, **az intézkedések hatékony nyomon követése a reformok tényleges végrehajtása tekintetében továbbra is a fogadó tagállam előjoga.**

A Bizottság az elkövetkező években továbbra is figyelemmel kíséri majd a támogatási intézkedések alkalmazását, valamint az intézményi, igazgatási és növekedésösztönző reformok végrehajtását.